

de foreliggende Planer til Udvidelse af Fæstningsværkerne i Danmark og Forsvarsplanen i det Hele, og det maa forekomme i ethvert Tilfælde Udvalgets Flertal i høi Grad tvivlsomt, om der er nogen Grund til under de nuværende Forhold, hvor disse Forsvarsforholds Ordning have faa liden Udfigt til at blive afgjorte for det Første, at udvide Frederiksværks Krudtværk ikke blot iaar, men ogsaa maasse i Fremtiden. Men desuden faar jo Forslaget i Forbindelse med en Plan fra Regeringens Side om at koncentrere Fabrikationen paa Frederiksværk alene og altsaa ophøre med at tage Krudt til Marinens som tidligere fra Donse Krudtværk, idet man vil tage alt Krudt fremtidigt fra Frederiksværk. Hvorvidt det er heldigt eller ikke, er der delte Meninger om i Udvalget. Jeg tror, de fleste Medlemmer af Udvalget ere af den Mening, at det ikke vilde være ønskeligt at gaa til en saadan Koncentration af Fabrikationen. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa denne Side af Sagen, thi man er bleven enig om i alle Tilfælde iaar ikke at tiltræde et Forslag, som gaar ud paa en Udvidelse af Frederiksværks Krudtværk og ogsaa af denne Grund. Jeg skal blot med det Samme udtale paa Udvalgets Vegne, at man anser det for ønskeligt, at den høitærede Minister ogsaa tildels paa Grund af disse Forhold og af den Tvivl, som er med Hensyn til Nøgtigheden af en Koncentration af Krudtværket paa eet Sted, vilde endnu i det kommende Finansaar saavidt mulig tage Marinens Krudt fra Donse Krudtværk. Forøvrigt vil hele Spørgsmaalet om Forholdet til Donse Krudtværk og Donse Krudtværks Eier blive gjenoptaget ved Forhandlingerne om Tillægsbevillingsloven, og jeg skal derfor ikke komme nærmere ind paa denne Side af Sagen. Jeg har kun udtalt, at det er Udvalgets Mening, at den høitærede Minister tager, hvad der kan tages, af Krudt paa Donse Krudtværk og ikke giver Bestillingen eller binder sig paa en saadan Maade, at han derved kunde komme til at hindre den fortsatte Bestaaen af dette Værk og skade dets Eksistens. Hvad der derimod staar i Forbindelse med den Afhykke, som hænder paa Krudtværket i Sommer, antager jeg, vil blive Gjenstand for en Forhandling under Tillægsbevillingsloven, og jeg skal derfor ikke komme ind paa det. Endringsforslaget

under Nr. 132, har jeg allerede omtalt. Endringsforslagene under Nr. 134 og 137 henhøre under den samme Kategori, som dem, jeg nævnte før, og som Udvalget fremdeles i Henhold til Thingets Afstemning ved 2den Behandling maa fraraade Thinget at tiltræde.

Følgen af, at Udvalgets Flertals Stilling bliver fulgt med Hensyn til de her foreliggende Endringsforslag, vil med Hensyn til de overordentlige Foranstaltninger til overordentlige Udgifter til Forsvarsvæsenets Fremme paa § 26 blive, at der bliver bevilget iaar omtrent $\frac{1}{2}$ Million Kr. mindre, end der i de senere Aar har været bevilget. Ved 2den Behandling tillod jeg mig allerede at sige, at Grunden dertil væsentlig eller for en væsentlig Del var den, at den høitærede Minister paa forventet Tillægsbevilling havde foretaget eller i Aarets Løb i Henhold til en midlertidig Finanslov, der ikke gav Bæret dertil, havde paabegyndt Foranstaltninger til et større Beløb. Det var Meningen dengang at udtrykke, at man ikke billigede dette, derigjennem, at man saavidt muligt overførte disse Bevillinger paa indeværende Aars Bevilling; men som den høitærede Minister dengang oplyste, lod det sig ikke gjøre, eftersom den høitærede Minister havde brugt Pengene, og man selvfølgelig ikke kunde give en Bevilling paa det kommende Aars Finanslov til Udgifter, som vare afholdte Aaret iforveien. Der er altsaa kun den Maade, hvorpaa Udvalget kan udtrykke, at det misbilliger den saaledes skete Anticipation eller uhjemlede Benyttelse af Statens Midler, at det ned sætter Bevillingen iaar med et noget større Beløb. Men dertil kommer saa, at under den Gang, som Forsvarssagen har taget, og med den overordentlig ringe Udfigt, der er til at bringe denne Sag til Løsning, hvad enten det er paa den ene eller den anden Maade, maa der jo hos Thingets Flertal og vistnok hos Rigsdagen findes større og større Betænkelse ved stadig at gaa til store ekstraordinære Foranstaltninger til Forsvarsvæsenets Fremme, og en Bestræbelse for at spare paa dette Omraade er da ikke Andet end en nødvendig Følge af den Stagnation, hvortil Forsvarsvæsenet i det Hele taget er bragt paa Grund af politiske Forhold og andre Forhold. — jeg skal ikke komme nærmere ind